Ugotovitve in sklepi o varstvu okolja v občini Grosuplje, ki jih je sprejela občinska konferenca SZDL Grosuplje na seji dne 14. 10. 1987

I. UGOTOVITVE

1. OK SZDL ugotavlja, da se je organizacija SZDL v občini Grosuplje preko sveta P OK SZDL za varstvo okolja, samega P OK SZDL, sekcijskih razprav in razprav v občinski organizaciji ZSMS in organizacijah ZS aktivno vključevala v priprave na problemsko konferenco RK SZDL Slovenije o ekologiji, energiji in varčevanju. V sklopu teh razprav je bila osvetljena tudi problematika v občini Grosuplje, kar pomeni, da se je organizacija SZDL vključila že v nastajanje poročila o varstvu okolja v občini, še posebej v nastajanje osnutka stališč in predlogov, ki jih je pripravil Občinski inšpektorat oz. Izvršni svet SO Grosuplje.

2. Javna razprava, ki je bila v lokalnih centrih občine in v večini drugih KS, v organizacijah ZSMS v občini, v občinskem vodstvu ZSS ter v nekaterih OZD je ocenila, da je poročilo dober prikaz stanja v občini in omogoča temeljito analizo v vseh okoljih, posebno pa še tistih, ki k izboljšanju stanja lahko največ prispevajo.

Podpore so bile deležne tudi ugotovitve in stališča iS SO Grosuplje v zvezi z razreševanjem problematike onesnaževanja okolja.

II. SKLEPI

1. Organizacije združenega dela naj sestavijo in sprejemajo svoje programe varstva okolja, in sicer bivalnega in delovnega, kakor tudi programe za zmanjševanje porabe energije ter poimensko zadolžijo ljudi v OZD, ki bodo odgovorni za izvajanje teh programov.

Osnovne organizacije zveze sindikatov naj vztrajajo, da bodo te naloge tudi izvršene.

2. Sveti krajevnih skupnosti naj sami ali v sodelovanju s komunalno skupnostjo občine in Komunalnim podjetjem Grosuplje sestavijo programe varstva okolja v okviru lastne pristojnosti, določijo nosilce in roke za izvršitev posameznih nalog.

V izvajanje teh programov se bodo vključile tudi krajevne konference SZDL, ki bodo neposredno ali preko društev, šol in drugih dejavnikov zagotavljale izvrševanje nalog iz teh programov.

Vsa občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev kakor tudi krajevne konference SZDL, krajevne skupnosti, turistična in druga društva v KS ter šole naj nadaljujejo začeto delo pri osveščanju prebivalstva na področju varstva okolja. V ta namen naj tudi nadaljujejo z očiščevalnimi akcijami, z akcijami za zbiranje papirja in drugih odpadnih surovin ter z drugimi akcijami.

3. Svet predsedstva OK SZDL za varstvo okolja naj pripravi predlog operativnega programa osveščanja prebivastva o varstvu okolja.

4. Glasilo OK SZDL Naša skupnost naj zagotovi stalno obveščanje in osveščanje prebivalstva občine o problematiki varstva okolja.

5. Zagotovi naj se boljše in učinkovitejše delovanje inšpekcijskih služb na tem področju, te morajo za opravljanje svojega dela prevzeti tudi vso odgovornost v skladu s predpisi.

Treba je zaostriti politiko izvrševanja predpisov o varstvu okolja in kaznovalno politiko na tem področju.

6. V občini naj se izdela operativni program za izvrševanje nalog na področju varstva okolja z navedbo nosilcev nalog, potrebnih finančnih sredstev in virov finančnih sredstev za izvrševanje teh nalog ter z navedbo rokov.

V ta program naj se vključi tudi pobude in predloge operativnega značaja, ki so bile dane v javni razpravi o varstvu okolja (npr.: ureditev bazenov — usedalnikov v TOZD Prešičereja Stična, preselitev Romov od izvira v Globočcu na drugo lokacijo, skrb za družbena zemljišča, obdelava zemljišč, spremljanje stanja bolezni dihal pri prebivalstvu Ivančne gorice ipd.).

7. V občini naj se omeji gradnja vikendov. Za gradnjo vikendov in stanovanjskih hiš naj se nameni zemljišča slabših kategorij. Lastniki vikendov naj se bolj vključujejo v življenje in delo krajevnih skupnosti.

8. Upravni organ za gradbene zadeve naj bi opozarjal nadzorne organe, ki opravljajo nadzor nad izvajanjem gradbenih del in drugih investicij, na dosledno nadzorovanje izvajanja predpisov o varstvu naravnega in delovnega okolja.

9. Pristojni občinski organ naj v sodelovanju z kmetijskimi delovnimi organizacijami preuči možnost kontrole, prodaje in uporabe pesticidov in umetnih gnojil z namenom, da se prepreči nepravilno uporabo teh sredstev ter uničevanje pridelkov in okolja.

10. Pristojni občinski organ naj oceni ali so sedanji pogoji za gradnjo malih elektrarn ustrezni in spodbudni.

11. Delegacija SO Grosuplje za zbor občin Skupščine SR Slovenije naj v republiški skupščini predlaga pristojnim organom, da bi z znižanjem družbenih dajatev omogočili in zagotovili znižanje cene bencina brez svinca. Ta naj bi bila nižja ali največ enaka ceni navadnega bencina. Stimulativna cena bencina brez svinca bi vplivala na povečanje porabe tega bencina in zmanjšala možnost zastrupitve s svincem.

12. Meritve onesnaženosti zraka v Grosupljem in Ivančni gorici je treba opravljati večkrat in v različnih vremenskih pogojih. Z rezultati meritev naj pristojni organi seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih delovnih ljudi in občanov ter preko Naše skupnosti.

Občane in delovne ljudi naj pristojni organi seznanjajo tudi z meritvami neoporečnosti ali oporečnosti pitne vode.

13. Zagotovi naj se takšen način koriščenja Kamnoloma Dobrepolje, ki ne bo ogrožal nadaljnjega obstoja in razvoja Iskre, TOZD Stikalni elementi Dobrepolje.

14. Upravljalec vodovodov Komunalno podjetje Grosuplje naj z vseh vidikov (zlasti z ekološkega in ekonomskega) preuči predlog o povezavi vodovodnih sistemov Stična in Globočec in naj glede na ugotovitve ustrezno ukrepa.

15. Osnovne organizacije ZSMS in krajevne konference SZDL naj ob kresovih ne bi sežigali gum.

V občini naj se preuči možnost zbiranja in odvoza odpadnih gum.

16. OK SZDL bo v naslednjem obdobju dosledneje izvajala svojo nadzorno funkcijo tudi na tem področju. Občinska konferenca zaradi tega nalaga predsedstvu OK SZDL dolžnost, da občasno pregleda, kako pristojni organi v občini izvajajo svoje naloge pri varstvu okolja in o ugotovitvah občasno poroča tudi občinski konferenci.

Krajevne konference SZDL pa bodo te naloge opravljale v krajevnih skupnostih.

17. Za bodoče javne razprave mora nosilec javne razprave (ali po dogovoru z njim organizator javne razprave) objaviti gradivo na tak način, da bo dostopno vsem zainteresiranim.

Predsedstvo OK SZDL Grosuplje

Praznik KS Grosuplje

je posvečen obletnici vstaje v našem kraju. V tihi, zasneženi oktobrski noči leta 1941 so se člani Grosupeljske čete zbrali pod Pleševico in začeli zavesten boj proti sovražniku.

V spomin na ta dogodek smo letos počastili krajevni praznik skromno, vendar dostojno. Iz poročila predsednika Sveta KS smo lahko razbrali, da je bilo v minulem letu veliko narejenega.

Zaslužnim posameznikom in organizacijam v kraju so bila podeljena štiri »PRIZNANJA GROSUPLJEGA«. PLAKETE RKS je prejelo 27 krvodajalcev, ki že več let nesebično darujejo svojo kri za sočloveka. Krajani Grosupljega se dobro zavedamo težkega gospodarskega in političnega položaja, v katerem živimo, vendar smo prepričani, da bomo s povezanostjo vseh krajanov, trdim delom in vključevanjem mladih obdržali in dvignili življenjsko raven. Mladi so pripravljeni delati, če imajo jasne cilje in dobro vodstvo.

Žal mnogi krajani Grosupljega zelo malo vedo o delu KS.

MENTORICI ŠKD

Gasilska vaja na Spodnji Slivnici

Ob koncu meseca požarne varnosti, 30. oktobra, je gasilsko društvo Sp. Slivnica pripravilo meddruštveno vajo. Vaja je bila v najbolj strnjenem območju vasi, na večjem objektu, last Martina Baliča. Skiciral in vodil jo je domači poveljnik Franc Mehle. Sodelovala so gasilska društva Sp. Slivnica, Grosuplje, Ljubljana—Trnovo in civilna zaščita. Domače društvo je z vzhodne strani odvzemalo vodo iz vodnjaka, GD Grosuplje je s severne strani sodelovalo s kombiniranim vozilom in avtocisterno, GD Trnovo pa z južne strani in vodo iz vodnjaka. Civilna zaščita je opravila preizkus nove hidrantne omarice, ki je postavljena za ta gostejši del naselja. Take vaje so poučne in zanimive. Vajo si je poleg krajanov ogledal tudi predsednik občinske gasilske zveze Lojze Ljubič.

Ludvik Trontelj

Občani zaskrbljeni zaradi medveda

Na pobudo predsednikov KK SZDL je OK SZDL Grosuplje Lovski zvezi Slovenije posredovala vprašanje o pojavljanju medveda v Suhi krajini. Prebivalcem gotovo ni vseeno, saj je še živ spomin na tragedijo, ki jo je letos povzročil medved. Objavljamo pismi OK SZDL in Lovske zveze Slovenije.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL GROSUPLJE

Na sestanku s predsedniki krajevnih konferenc SZDL z območja občine Grosuplje, ki je bil 16. 9, so predsedniki povedali, da se je na območju Ambrusa, na vrheh nad Krko, v Lučah, v Hrastovem dolu in v bližini vasi Selatovili, da zamude nastanejo večinoma zaradi prepočasnega dostavljanja potrdil s strani DO ali pa zaradi nepravilnega izpolnjevanja potrdil, katere smo potem morali vrniti v Do, ki jih je poslala. Vse DO, v katerih so se dogajale nepravilnosti, smo o tem obvestili in opozorili na rednejše in točnejše izpolnjevanje ter pošiljanje potrdil. Včasih pa so bili za zamudo krivi tudi sami člani ŠS, saj nekateri niso prebrali opozorila o dvigu hranilne knjižice in tega tudi niso storili, denar pa so medtem že imeli na svoji knjižici, ki jih je čakala v banki.

Šumberk (ta vas je v novomeški občini) ponovno pojavil medved. Ljudje so medveda videli 15. 9., torej že potem, ko je bilo objavljeno sporočilo, da je medved, ki je nabiralko gob usmrtil pri Strugah, že ubit. Ljudje v teh krajih so ogorčeni in preplašeni. Ogorčeni so zaradi tega, ker menijo, da pristojni organi ne storijo dovolj za zaščito ljudi in preveč ščitijo interese lova in lovcev.

Kmetje si ne upajo v gozd po drva in nič boljše ne bo, ko bo treba grabiti listje. V gozdove hodijo s sekirami kot obrambnim sredstvom v rokah. Otroci iz teh krajev pa si ne upajo v šolo, kar velja zlasti za območje Ambrusa. Predsedniki krajevnih konferenc SZDL so zahtevali, da občinska konferenca SZDL odločno posreduje v korist ljudi s tega območja in zahteva, da se medveda na tem območju pokonča. Menijo, da ne more biti medved bolj zaščiten kot človek.

Vljudno vas prosimo, da zadevo proučite in nas o svojih odločitvah obvestite.

Hkrati izkoriščamo to priliko, da vas obvestimo o vedno bolj pogostih pritožbah kmetov zaradi škode, ki jo povzročajo divji prašiči in zaradi odškodnine, ki jo za škodo priznavajo lovske družine. Kmetje menijo, da so odškodnine odločno prenizke, lovci pa višjih odškodnin ne morejo plačevati.

Problem vidijo tudi v tem, da lovci lahko streljajo le prašiče, težke nad 60 kg, in da lovec za odstrel sploh ni več stimuliran zaradi visoke cene, ki jo mora za prašiča plačati.

Dohodki lovskih družin pa so zaradi tega manjši in le-te ne zmorejo plačevanja višjih odškodnin.

Prosimo vas, da tudi ta problem proučite in iščete rešitev, ki bo prispevala k ugodnejšemu obravnavanju odškodninskih zahtevkov.

Tovariško vas pozdravljamo.

V vednost:
1. RK SZDL Slovenije
2. MS SZDL Ljubljana
3. IS SO Grosuplje

Sekretar:
Janez Koščak

LOVSKA ZVEZA SLOVENIJE

Strinjamo se z vašo ugotovitvijo, ki ste nam jo sporočili z dopisom št. 194 dne 22. 9. 1987, da se medved vse pogostejše pojavlja v predelih, kjer je bila njegova prisotnost nekoč izjemen pojav. Tega pa ne gre povezovati zgolj s številom medvedov, pač pa poslabšanjem življenjskih razmer za to vrsto v osrednjem življenjskem prostoru. Medved je zaščiten v območju (citiramo del »Odredbe o območju v SR Sloveniji, na katerem je medved zaščiten« — Uradni list SRS, št. 29/66): desno od ceste Rašica — Ponikve — Videm — Zdenska vas, do vasi Krka in dalje po reki Krki do vasi Žužemberk itd. Izven tega območja medved ni zaščiten in ne veljajo ne časovne ne številčne omejitve odstrela.

Tragični dogodek 27. avgusta 1987 seveda ni običajen, je pa tudi opomin, da je potrebno z naravo v celoti ravnati bolj preudarno in odgovorno, če jo hočemo vsaj deloma ohraniti tudi zanamcem.

Že v dneh pred tragičnim dogodkom je bil dan nalog za odstrel tega medveda. Žal to ni uspelo, predvsem zaradi velikosti življenjskega prostora in skritega načina življenja medveda. Tudi ni potrjeno, pa tudi ne ovrženo, da je bil v kasnejših dogodkih dejansko ustreljen napadalni medved.

Predlagate odločne ukrepe za odstranitev medveda iz bližine nekaterih naselij. Pri tem seveda lovska organizacija ne razpolaga z zanesljivimi sredstvi in zato ne more jamčiti, da se incidenti ne bodo ponovili, čeprav so bili že storjeni ukrepi, da bi se nevarnost za škodo na ljudeh omejila. Nenazadnje bo v tem predelu tudi povečan odstrel medveda. Seveda pa se ne strinjamo z mnenjem, da je medved bolj zaščiten kot človek, saj dejansko ne vidimo resnih razlogov za tako ugotovitev.

V zvezi z nekaterimi pripombami glede divjih prašičev vam moramo pojasniti naslednje. Res je, da je v delu Slovenije uveljavljen dogovor o triletni prepovedi odstrela divjih prašičev, težjih kot 60 kg. Gre predvsem za strokovno odločitev, kar naj bi prispevalo tudi k manjši škodi. Istočasno pa ni nikakršnih omejitev glede višine odstrela mlajših oziroma lažjih divjih prašičev, ki so z vidika škod najbolj problematični.

Trenutno mora lovec za odkup mesa divjega prašiča plačati 1.100 din za kg, kar je nedvomno zelo privlačna cena. Strinjamo pa se, da se z nizkimi odkupnimi cenami divjačine zmanjšuje gospodarska in finančna zmogljivost lovskih družin.

Glede poravnavanja odškodnin za povzročeno škodo menimo, da je potrebno izvajati predvsem preventivne ukrepe. Pogoj je spoštovanje člena 69 Zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč oziroma samoupravnih sporazumov, ki morajo biti v zvezi z ukrepi za poravnavo škod sklenjenih med krajevnimi skupnostmi (za zasebni sektor kmetijstva), OZD s področja kmetijstva in lovskimi organizacijami. Za dejansko izvajanje, ne le formalno sklepanje teh sporazumov, pa si morajo prizadevati vsi družbeni subjekti, tudi SZDL.

Tovariški pozdrav!

Predstojnik služb LZS:
Blaž Krže, inž. gozd.

V vednost:
— Izvršnemu svetu SOB Grosuplje

IZ TUJIH GLASIL

Uspešno delo Študentskega servisa

Konec junija je začela v Grosupljem delo dislocirana enota Študentskega servisa in po prvih treh mesecih lahko ocenimo delo te enote kot uspešno, saj se je vpisalo v Študentski servis (ŠS) približno 160 študentov in dijakov, sodelovali smo z več kot dvajsetimi delovnimi organizacijami (DO) z območja občine Grosuplje ter tridesetimi iz drugih (predvsem ljubljanskih) občin. Uslug Študentskega servisa se je v tem času poslužilo skoraj 300 študentov in dijakov ter ustvarilo preko 40 milijonov dinarjev prometa.

Tako smo tovrstno priložnostno zaposlitev mladih približali mladini v naši občini, saj sedaj ni potrebna pot v Ljubljano in čakanje v vrstah, da bi se vpisali, podaljšali veljavnost izkaznice ali dobili napotnico za delo. Vse to lahko opravite pri nas! Žal včasih nismo imeli na razpolago dovolj ponudb za delo iz OZD, tako da nismo imeli možnosti, da bi nudili zaposlitev vsem, ki so jo iskali. Mladi so bili na splošno zadovoljni z delom enote, vendar je bilo precej pripomb na račun delovnih organizacij, v katerih so bili zaposleni.

Nekatere delovne organizacije* so nudile nizko plačilo, zato se potem člani ŠS niso odločali za delo v teh organizacijah, ampak so iskali delo drugje. Problematično je bilo zniževanje vrednosti ure med samim delom, do česar je prišlo v eni DO, saj se niso držali prvotne (in zagotovljene) vrednosti 1500 din na uro, ampak so jo znižali na 1100 din. Zaradi tega je nekaj članov ŠS delo v tej DO takoj zaključilo. Tudi posredovanje ŠS ni pomagalo, saj so v kadrovski službi povedali, da bi ob prvotni urni postavki člani ŠS zaslužili več kot delavci v tej DO. To je sicer popolnoma res, toda te pomisleke bi morali odpraviti, saj ŠS nudi le priložnostno zaposlitev in DO za člane ŠS ne plačuje nikakršnih prispevkov, kot jih mora za delavce v rednem delovnem razmerju, ampak le vrednost opravljenih ur in 10% pribitek za stroške poslovanja ŠS. Se pravi, da je za DO ta delovna sila precej cenejša, koristijo jo le približnostno (ko jim manjka delavcev) in nimajo do njih po končanem delu in izplačilu nobenih obveznosti. V isti DO so članom ŠS po končanem delu tudi zaračunali malico, tako da so jim zmanjšali vrednost ure. To prav tako ni sprejemljivo, kajti če članom ŠS niso hoteli nuditi malice zastonj, kakor v vseh drugih DO, bi jim v začetku dela morali dati na izbiro plačilo malice ali pa bi si jo člani ŠS nosili s sabo od doma.

Veliko pripomb je bilo tudi zaradi zamud pri izplačilih, vendar smo ugo-

* Nazivov teh DO tukaj ne navajam, saj upamo, da bodo sodelovanje s ŠS izboljšale, navsezadnje pa je nekaj teh nepravilnosti verjetno izviralo iz dejstva, da ŠS letos deluje prvič in se nekatere DO še niso povsem dobro vključile v sodelovanje z našo enoto.

— 2 fotografiji
— 500 din

DIJAKI:
— indeks ali potrdilo o šolanju
— osebno izkaznico
— 2 fotografiji
— 500 din

Vsi novovpisani člani ŠS morajo teden dni po vpisu po hranilno knjižico v LB, Trg revolucije 2 (pri Maximarketu), za dvig hranilne knjižice pa morate predložiti izkaznico ŠS in osebno izkaznico. Vse študente in dijake vabimo k sodelovanju, če pa so kakšne nejasnosti, ali če želite karkoli izvedeti o delu ŠS, pokličite na tel. 771-310.

BOJAN ŽNIDARŠIČ

Enota SS v Grosupljem po končanih počitnicah ni zaključila delo, saj bo odprta skozi vse leto. Uradne ure so nespremenjene, se pravi v:
— ponedeljek od 10 — 12
— sreda od 15 — 17
— petek od 10 — 12
v času poletnih počitnic pa jih bomo po potrebi tudi povečali. Prav tako je isti naš naslov, saj poslujemo v prostorih OK ZSMS Grosuplje, Kolodvorska 2.

Vsem bodočim in sedanjim članom priporočamo, naj se pridejo vpisat in podaljšat izkaznice še pred poletnimi počitnicami in se tako izognejo gneči in čakanju.

Za prvi vpis boste potrebovali:

ŠTUDENTI:
— indeks
— osebno izkaznico
— potrdilo o začasnem bivanju

Ženski pevski zbor iz Grosupljega pod vodstvom Mojce Intihar je s kvalitetno izvedbo pesmi vedno lepo sprejet (foto: L. Rozman)

Letošnji dobitniki »Priznanja Grosuplje«

Na slavnostni skupščini v počastitev krajevnega praznika, 29. oktobra, podeljuje Krajevna skupnost Grosuplje vsako leto posameznikom, delovnim organizacijam in društvom, ki so se posebno izkazali pri svojem delu, »Priznanje Grosuplje«. Letos so bila podeljena štiri priznanja.

Olga Žitnik in **Anica Zajec**, obe učiteljici osnovne šole »Louis Adamič« iz Grosupljega, sta dobili priznanje za večletno nenehno in ustvarjalno skrb za kulturo v Krajevni skupnosti Grosuplje. Brez njiju si v preteklih letih ni bilo mogoče zamisliti nobene prosleve ali druge kulturne prireditve. Njuno delo pomeni tudi povezavo med šolo in krajevno skupnostjo.

Priznanje si je vsekakor zaslužilo tudi **Planinsko društvo** s svojim sorazmerno kratkim, vendar izjemno plodnim in koristnim delovanjem. V svojih vrstah združuje ljudi vseh starosti, od pionirjev do upokojencev, in jim vceplja ljubezen do narave in jih uči zdravega načina življenja.

Temeljna organizacija združenega dela Splošno mizarstvo iz Grosupljega praznuje letos štiridesetletnico svojega obstoja. »Priznanje Grosuplje« je dobila za uspešno delo, tudi v kriznih časih. Organizacija je ves čas povezana s Krajevno skupnostjo Grosuplje.

Vsem, ki so dobili priznanja, čestitamo in jim želimo, da bi še naprej delovali enako uspešno in učinkovito.

Vinko Petrič